

ISSN 1814-4764

9 771814 476008

МЕДОНОСИ І ПИЛКОНОСИ – ЦІЛИТЕЛІ З ДЕНДРОПАРКУ ДОКТОРА А. І. ПОТОПАЛЬСЬКОГО «ПЕРЕМОГА» СУМАХ, СОРТ «ПІСКОВИЙ»

Добрий медозбір залежить від багатової кормової бази з різноманітних природних і культивованих медоносів.

Радимо кожному бджоляреві на своїх земельних ділянках виростити «килим пасічника» з медоносів – трав, кущів, ліан і дерев, які квітнуть у різні тер-

міни упродовж пасічницького сезону та можуть забезпечити бджолині сім'ї кормами.

У цій статті ви дізнаєтеся про новий авторський (А. І. Потопальського) сорт медоносної рослини – Сумах «Пісковий».

Сумах (оцтове дерево) авторського сорту «Пісковий»

У дендропарку «Перемога» акліматизований Сумах (оцтове дерево) авторського сорту «Пісковий» виконує декоративну роль – це дуже гарна у всі пори року, а особливо влітку та пізньої осені, світлолюбна і посухостійка рослина. В Україні можна знайти: сумах волосистий або оцтове дерево – росте на сухих, кам'янистих схилах, в рідких лісах та узліссях, може використовуватися в полезахисних та протиерозійних насадженнях. Це зазвичай чагарники або невеликі дерева, які можуть досягати висоти 1–10 метрів. Відновлюється рослина насіннєвим і вегетативним шляхом, даючи пневу поросль і утворюючи кореневі відводки. Висаджують сумах на межах, бо дає поширену поросль. Через 2–3 роки інтенсивно цвіте. Добре переносить морози до –20 °С.

Взагалі сумах дуже цінна рослина з медоносними, лікарськими і технічними властивостями. Його використовують в кустарній

шкірообробці і як цінну фарбувальну рослину.

Добрий медонос, який цвіте у червні – липні. На один квітконос прилітає від 50 до 100 бджіл. Дерево в період цвітіння «потужно гуде» від роботи великої кількості задоволених бджіл.

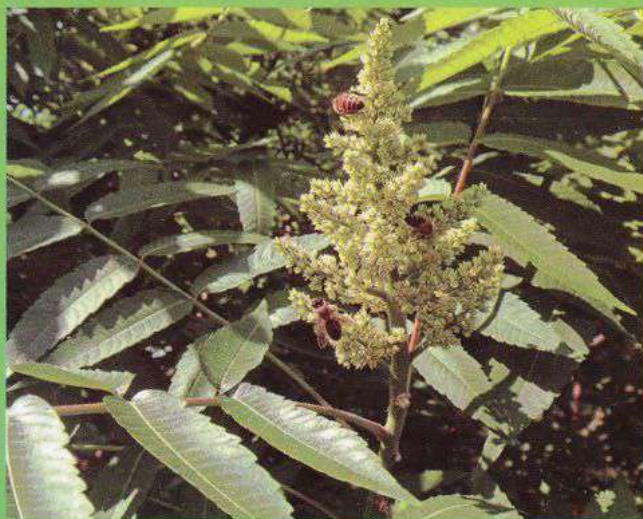
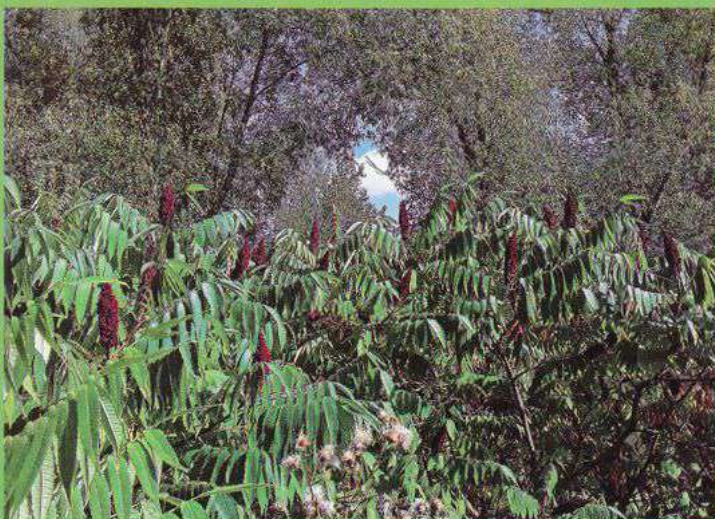
Листя, молоді віти та кора стовбурів багаті дубильними речовинами з найбільшою концентрацією під час бутонізації. Кисла шкірка плодів вміщує велику кількість яблучної та винної кислот, екстрактивні речовини, ефірні олії. В листках виявлені галова кислота (антиоксидант, природна органічна сполука з хімічними характеристиками подібними до глікозидів), метиловий ефір галової кислоти, мирицитрин (знижує оксидативне ураження остеобластів, що потенційно зупиняє розвиток остеопорозу, гіперкальціємії та інших захворювань) та інші флавоноїди, танін, що має дубильні властивості та в'язучий смак, аскорбінова кислота.

Сумах або Сумак – спеція з мелених ягід одного з видів сумаха червонувато-бордового кольору з кислим

смаком. Застосовується в турецькій кухні для заправки салатів, на Кавказі – для маринування шашлика. Пряність, яку виготовляють з сумаху, є одним з найсильніших антиоксидантів, що вживаються в їжу, тому широко пропагується.

Як лікарська сировина використовують листя сумаху дубильного, яке збирають протягом літа (червень-серпень) і висушують у вентильованих приміщеннях, або в сушарках при 40–45 °С. Не можна допускати намокання сировини, у зв'язку з тим, що при цьому вимивається танін, який визначає його цінність.

У народній медицині вживають настій листя при отруєнні недоброякісною їжею, солями важких металів і алкалоїдів, при проносах у зв'язку з ентеритом, колітом (запаленні товстої кишки), при кровотечах, захворюваннях жовчних шляхів, ревматизмі, подагрі, паралічах, як ранозагоювальний, терпкий, протиопіковий і протизапальний засіб. Зовнішньо настій листя використовують для полоскань при запальних процесах в порожнині рота і горла.

Сумах, сорт «Пісковий»

Настій насіння на Кавказі застосовується при виразковому коліті, блювоті, втравуванні спраги, порушенні апетиту. Смажене і товчене насіння і настій з них – при гонореї, холері. З насіння готують оцет. Для цього наповнюють 3-літрову банку, заливають окропом і настоюють 30 днів. Зберігають в холодильнику. Одержаний оцет – один з найкращих серед оцтів домашнього виготовлення.

Рецепти для лікування:

Для настою беруть по 1 чайній ложці плодів на 1 стакан окропу (настояти 1 годину). Прийом – по 1–2 столові ложки 3–4 рази на день. Такий рецепт застосовують при цукровому діабеті. Тим же настоем полощуть горло і рот.

Залити в термосі 1 чайну ложку свіжого листа сумаху 1 стаканом окропу (настояти 1 годину). Приймають по 1 столовій ложці 3–4 рази на день. Цей рецепт використовують при паралічах, ревматизмі, подагрі.

Оцет із сумаху вживають по 1 чайній ложці 2–3 рази на день за 20–30 хвилин до їжі 10–15 днів при гіпоацидних гастритах.

Для натирання при радикулітах, невритах, подагрі самостійно та в комплексах цей засіб дуже ефективний.

Як ландшафтно-декоративна рослина, сумах прикрашає парки і сквери разом з посадженими кущами барбарису, кизирису, магонії, калини, бересклету, створюючи дивовижний «килим різнобарвної осені».

Увага! Перед прийомом фітопрепаратів обов'язкова консультація з фітотерапевтами і лікарями! Сумах не призначають хворим з підвищеним ризиком тромбоутворення, гострим і хронічним гастритами та виразковою хворобою шлунку.

А. І. ПОТОПАЛЬСЬКИЙ,
кандидат медичних наук,
доцент,
директор Інституту
оздоровлення і відродження
народів України,
заслужений винахідник України,
керівник «Центру
духовного відродження та
оздоровлення людини і
довкілля» на базі
Національного університету
біоресурсів і
природокористування
України,
старший науковий
співробітник Інституту
молекулярної біології і генетики
Національної Академії наук
України
Фото автора і однодумців